
Årsberetning 2019

Gjensidige Pensjonskasse ble opprettet 01.09.2006, som en direkte videreføring av pensjonsforsikringsavtale mellom Gjensidige Forsikring (GF) og Vital Forsikring. Pensjonskassen forvalter ytelsesbaserte pensjonsordninger for ansatte i Gjensidige-konsernet, 15 tilknyttede brannkasser, samt for Gjensidigestiftelsen og pensjonskassens egne ansatte. Pensjonskassen yter alders- og uførepensjoner til medlemmene, og ektefelle/samboer- og barnepensjon til medlemmenes etterlatte. Alderspensjonsnivået er 70 prosent basert på beregnet folketrygd før levealdersjustering. Ytelsesordningene for ansatte i Gjensidige-konsernet ble lukket 01.09.2006; for brannkassene 01.05.2007.

Ved utgangen av året omfattet tjenestepensjonsordningene 483 aktive medlemmer, 170 uførepensjonister og 1.215 alders- og etterlattepensjonister. Aktive over 62 år som benytter retten til å ta ut alderspensjon er også regnet med som alderspensjonister.

Pensjonskassen har 357 fripoliser på egen balanse pr. 31.12.2019. Gjensidige Pensjonsforsikring AS har sagt opp pensjonskassens utløsningsavtale. Fra og med 2020 vil derfor alle nye fripoliser for fratrådte bli sikret i pensjonskassen.

Styrets arbeid

Styret har i 2019 hatt følgende sammensetning:

- Oppnevnt av GF: Erik Jordet (styreleder), Erik Ranberg, Ingrid Gould og Marit E. Aasen. Sistnevnte har ikke tilknytning til foretakene med pensjonsordning i Pensjonskassen.
- Valgt av og blant pensjonskassens medlemmer: Kjerstin Paaske, med Finn Thorbjørnsen som personlig varamedlem; og Ellen K. Enger og Gunnar Mjåtvedt som begge har Anne Marie Nyhammer som varamedlem.

Styret fungerer også som styringsgruppe for ytelsespensjonsordningen i Gjensidige-konsernet. Regelverkets krav til representasjon av begge kjønn i styret er oppfylt. Styret foretar regelmessig egenevaluering med vekt på kompetanse, interne arbeidsform og samarbeidet med administrasjonen.

Det er avholdt fem styremøter i 2019. Kapitalforvaltningen gjennomgås i alle ordinære styremøter. Dette kommer i tillegg til månedlig finansrapportering, som omfatter resultat og solvenskapitaldekning. Kvartalsvis fremlegges en uavhengig kontrollrapport for investeringene. Videre behandler styret kvartalsregnskap med resultatanalyse, basert på oppdaterte forsikringsmessige avsetninger. Investerings- og forsikringsstrategier, beregningsgrunnlag og gjenforsikringsdekning gjennomgås årlig.

EUs pensjonskassedirektiv (IORP II) skal innføres for norske pensjonskasser, ventelig i 2020. Med utgangspunkt i høringsnotat utsendt av Finansdepartementet har pensjonskassen kartlagt avvik fra det regelverk som ventes innført, og planlegger å følge dette opp fram mot innføring av regelverket.

Internkontroll følges opp bl.a. gjennom daglig leders årlige rapportering. Pensjonskassens revisor har avgitt bekreftelse til styret i denne forbindelse.

Organisasjon og arbeidsmiljø

Pensjonskassen har medarbeidere med høy pensjonsfaglig kompetanse som administrerer bestanden, har kontakt med medlemmene, og yter tjenester i pensjonsspørsmål til de tilknyttede foretak. Etter at én av disse gikk av med pensjon ved utgangen av året er det nå to ansatte innenfor dette området. Videre har pensjonskassen en deltidsstilling knyttet til

kapitalforvaltning. Arbeidsmiljøet i pensjonskassen anses som godt. Sykefraværet i 2019 var lavt. Det var ingen personskader. Det er inngått avtale med GF om kontorleie, IKT-drift m.v. Virksomheten anses ikke å ha direkte påvirkning på det ytre miljø.

Pensjonskassens ansatte administrerer alle driftspensjoner i Gjensidige-konsernet og de øvrige tilknyttede foretak. Dette gjelder pensjonsgrunnlag over 12 G samt øvrige usikrede pensjoner.

Pensjonskassen benytter tjenesteleverandører for enkelte funksjoner i kapitalforvaltningen, bl.a. depottjenester. Videre har den inngått avtale med Gabler Pensjonstjenester AS om administrasjonstjenester, herunder daglig ledelse, ansvarshavende aktuar, regnskapsføring og forsikringsteknisk administrasjon. Gabler Investments AS foretar beregning og rapportering av solvenskapitaldekning og den uavhengige kontroll av kapitalforvaltningen.

Risiko og risikostyring

Pensjonskassens viktigste risikoer er risiko for manglende avkastning, markedsrisiko knyttet til eiendelene, forsikringsteknisk risiko og operasjonell risiko. Styret har etablert løpende rapportering, og har regelmessig behandling av temaene.

Med virkning fra 01.01.2019 er det innført nytt og strengere kapitalkrav for pensjonskasser. Hvert halvår sendes stresstester og beregnet solvenskapitaldekning til Finanstilsynet på fastlagt skjema. For styringsformål utføres beregningene i pensjonskassen løpende, og nøkkeltall rapporteres månedlig til styret. Beregningene omfatter risikoene nevnt over. Styret har gjennomgått kapitalkravet og fastlagt kapitalstyringspolicy med handlingsregler.

For å styre kapitalforvaltningen er det etablert investeringspolicy og -strategier. Her er bl.a. fastlagt allokeringsrammer, kredittrammer, likviditetsstrategi, rammer for valuta- og renteesponering, regler for instrumentbruk inkl. derivater, handlingsregler knyttet til solvenskapitaldekning og opplegg for rapportering og kontroll. Løpende rapportering til styret omfatter avkastning, beholdningsstørrelser, markedsrisiko og solvenskapitaldekning.

Fra og med 2019 er det innført separate investeringsstrategier for tjenestepensjonsordningene, fripolisene og selskapsporteføljen, mens de tidligere har hatt en felles strategi. De separate strategiene tar hensyn til ulikheter i risiko, risikotoleranse og skatteeffekter.

Tjenestepensjonsordningene forvaltes under regelverk for investeringsvalg. Foretakene har derved primæransvaret for avkastningen og godkjenner investeringsstrategien, mens pensjonskassen har ansvar for kapitalforvaltningen. Partene har inngått avtale om dette. Pensjonskassens risiko knyttet til manglende avkastning for pensjonsordningene er i utgangspunktet avdekket ved rett til å belaste foretakenes premiefond, og foretakenes plikt til å betale premietilskudd. Dette begrenser pensjonskassens risiko for avkastning.

Ved utgangen av året var samlet premiereserve for fripolisene 360,3 mill. Fripolisene forvaltes i kollektivportefølje der pensjonskassen har risikoen for avkastningen. Tilhørende bufferkapital består av tilleggsavsetninger på 27,0 mill. kr og kursreguleringsfond på 5,9 mill. kr. Etter at utløsningsselskapet varslet en betydelig prisøkning vil pensjonskassen fra og med 2020 selv administrere og forvalte nye fripoliser for fratrådte medlemmer. Dette vil fremover føre til en noe sterkere vekst i antall fripoliser i pensjonskassen.

Også selskapsporteføljen, som i hovedsak omfatter innskutt og opptjent egenkapital, forvaltes fra og med 2019 med egen investeringsstrategi.

Markedsrisiko omfatter risiko for fall i aksjemarkeder, fall i obligasjonsverdier som følge av renteoppgang eller prising av kreditt, fall i prisene på næringseiendom og tap grunnet endringer i valutakurser, og vurderes å være pensjonskassens vesentligste risiko. Risikoen for at pensjonskassen påføres vesentlig tap som følge av endringer i markedsverdier og dermed

svak avkastning anses å være begrenset, med bakgrunn i opparbeidede tilleggsavsetninger og avtale om investeringsvalg. Lave renter så vel korte som lange, vil imidlertid gjøre det utfordrende fremover å oppnå en avkastning som er lik eller høyere enn garantert rente knyttet til forsikringsforpliktelsene.

Investeringene er, med unntak av eiendom, spredt på verdipapirfond for aksjer og obligasjoner og et større antall plasseringer i obligasjoner. Derivater benyttes i en viss grad for risikostyring. Samlet anses det å være god reell spredning i eiendelene, og kredittrisikoen vurderes som moderat. Likviditeten anses å være god, og sikres ved at kortsiktige plasseringen, til enhver tid, overstiger kortsiktige forpliktelser

Forsikringsteknisk risiko omfatter risikoen for flere tilfeller av uforhet eller etterlatte, samt lengre levetid enn det tariffene baseres på. Omfanget av pensjonskassens bestand tilsier at risikoen i utgangspunktet er begrenset, og de aktuelle resultater viser en moderat variasjon over tid. Nytt dynamisk dødelighetsgrunnlag ble tatt i bruk fra og med 2014. Dette reduserer risiko knyttet til allment økende levealder. Fra og med 2019 fører pensjonskassen risikoresultatet solidarisk for sine porteføljer, mens det tidligere ble disponert separat for tjenestepensjonsordning og fripoliser. Hensikten er å utjevne svingningene i resultater.

Det foretas kvartalsvis forsikringsteknisk avslutning med regnskapsrapportering og analyse av resultatelementene. Styret har vedtatt forsikringsstrategi som omfatter reassuranse. Risikoen for meget store erstatninger er dermed begrenset ved reassuranse for katastrofetilfeller gjennom avtale om katastrofereassuranse med GF. Dekningen innebærer at reassurandøren dekker erstatninger opp til 150 mill. kr. etter at pensjonskassen står en egenandel, som for tiden er 2 mill. kr. Med erstatninger menes økninger i premiereserve som følge av død eller uforhet.

Styret har stilt relevante krav til tjenesteleverandørene som ledd i styringen av operasjonell risiko. Dette følges opp bl.a. gjennom rapportering om internkontroll.

Kapitalforvaltning

Styret vurderer investeringsstrategien minst én gang i året, i lys av pensjonskassens formål og rammebetingelser, risikobærende evne m.v. Som nevnt over er det fra og med 2019 innført separate strategier for pensjonskassens tre porteføljer, mens det tidligere var en felles strategi.

For investeringsvalgporteføljen var strategien i 2019 todelt; dels innrettet mot å matche forsikringstekniske forpliktelser, og dels avkastningssøkende. Den matchende del av porteføljen utgjør mellom 70 og 80 prosent av porteføljen, og består i det vesentligste av rentebærende papirer (obligasjoner) samt eksponering mot eiendomsmarkedet gjennom en avkastningsbytteavtale med GF. Ved utgangen av året var nominell underliggende eiendomsverdi av bytteavtalen 200 mill. kr. Den avkastningssøkende del av porteføljen kan, foruten forholdsvis sikre obligasjoner, inneholde eiendeler med høyere markedsrisiko, herunder high yield-obligasjoner, aksjer, hedgefond m.v.

Kollektivporteføljen (dvs fripoliseporteføljen) har et betydelig innslag av investeringer i obligasjoner. For å stabilisere regnskapsmessige resultat for porteføljen føres en del av obligasjonene til amortisert kost, slik at løpende verdiendringer pga endringer i rentenivået ikke resultatføres. For øvrig kan kollektivporteføljen ha innslag av aksjer, high yield obligasjoner og eiendom.

Gjensidige Pensjonskasse

Selskapsporteføljen inneholder hovedsakelig sikre obligasjoner, og kan ha inntil 10 prosent i aksjer.

Pensjonskassen har en ansatt som arbeider med kapitalforvaltningen. Det er etablert en forvalteravtale med Storebrand Kapitalforvaltning som forestår deler av forvaltningen, oppgjørskfunksjoner og rapportering.

Investeringenes fordeling på porteføljene ved utgangen av 2019 var:

	Investeringsvalg- porteføljen (tjenestepensjons- ordningene)		Kollektiv- porteføljen (fripolisene)		Selskaps- porteføljen (egenkapital m.v.)	
	mill.kr.	andel/%	mill.kr.	andel/%	mill.kr.	andel/%
Obligasjoner til amortisert kost	0,0	0	149,8	38 %	0,0	0
Aksjer og andeler	302,8	12 %	41,4	11 %	5,5	3 %
Rentebærende verdipapirer	2.115,8	83 %	197,9	50 %	158,2	92 %
Derivater, annet	122,7	5 %	4,1	1 %	7,8	5 %
Sum balanseført investeringer	2.541,3	100 %	393,2	100 %	171,5	100 %
Eiendom (avkastningsbytte)	200,0	-	40,0	-	0,0	0
Verdijustert avkastning	130,7	5,3 %	17,9	4,5 %	5,4	2,9 %

Rentenivået er fortsatt svært lavt, hvilket medfører utfordringer for å oppnå en avkastning som både dekker grunnlagsrenten, dvs. pliktig rente til premiereserven, gjør det mulig å regulere løpende pensjoner og bygge opp risikokapital. Markedsrisiko medfører at resultatene fra kapitalforvaltningen kan svinge betydelig fra periode til periode.

Om regnskapet

Årsregnskapet er ført etter gjeldende regelverk for pensjonskasser. Eiendeler og gjeld er beregnet og verdsatt ut fra disse bestemmelsene. Pensjonskassens regnskap er fordelt på forsikringsfond (teknisk resultat, kollektivportefølje, investeringsvalgportefølje) og egenkapital (ikke-teknisk resultat, selskapsportefølje).

Finanstilsynet har godkjent en opptrappingsplan for årlig økning av premiereserven ved overgangen til nytt dødelighetsgrunnlag fra 2014. Økningen belastes teknisk regnskap. Det gjenstår 9,2 mill. kr av opptrappingsplanen for fullføring i 2020.

Resultat og resultatdisponering

Tariffene er tilpasset forsikringsteknisk risiko m.v., og avkastningen er derved normalt det element som har størst betydning for resultatet. Samlet verdijustert avkastning ble 154,0 mill. kr (-0,6 mill. kr).

Etter en vurdering av finansiell stilling og markedsforholdene har styret besluttet å avsette investeringsporteføljens renteresultat på 56,05 mill. kr (-73,1 mill. kr) i sin helhet til tilleggsavsetninger. Dette medfører at det ikke blir avsetning til pensjonsregulering fra årets resultat.

Gjensidige Pensjonskasse

Av fripolisenes renteresultat på 3,6 mill. kr (0,5 mill. kr) tilfaller 20 prosent pensjonskassen i henhold til vedtektene, mens resten benyttes til oppskrivning av fripolisenes ytelser.

Netto risikoresultat ble 0,0 mill. kr (-11,6 mill. kr). Dette er summen av risikoresultater for uførhet, opplevelsesrisiko (risiko for langt liv) og dødsrisikoresultat (risiko for utbetaling av etterlattepensjon).

Kostnadsresultatet ble 4,6 mill. kr (4,0 mill. kr). Fortjenesteelementpremie for forsikringsrisiko var 4,2 mill. kr (2,3 mill. kr), og rentegarantipremien var 21,6 mill. kr (20,7 mill. kr). Etter årets oppreservering på 36,6 mill. kr til nytt dødelighetsgrunnlag ble teknisk resultat -5,4 mill. kr (-6,7 mill. kr).

Ikke-teknisk resultat ble 5,4 mill. kr (-0,2 mill. kr).

Nye regnskapsregler medfører at utsatt skattefordel og årets midlertidige forskjeller inntektsføres i regnskapet som en positiv skattekostnad og tilføres opptjent egenkapital. Resultat før skattekostnader ble -0,045 mill. kroner og regnskapsmessig totalresultat ble 1,68 mill. kroner (-7,0 mill. kroner), som overføres til egenkapitalen.

Finansiell stilling

GF og de øvrige konsernforetakene har skutt inn 117,2 mill. kr i grunnkapital. Bokført egenkapital pr. 31.12.2019 utgjør 160,6 mill. kr. I tillegg kommer bufferfond i form av tilleggsavsetninger på 198,6 mill. kr, kursreguleringsfond på 5,9 mill. kr og premiefond på 99,5 mill. kr. Den samlede risikokapitalen utgjorde 464,6 mill. (kr 397,0 mill.), hvilket er 17 prosent høyere enn ved forrige årsskifte. Forvaltningskapitalen økte i samme periode med 4 prosent til 3.101,6 mill. kr.

Fra og med 01.01.2019 skal pensjonskasser til enhver tid ha en solvenskapitaldekning på minimum 100 prosent. Ved utgangen av året var dekningen i vår pensjonskasse 146 prosent. I tillegg gjelder et solvensmarginkrav på minimum 100 prosent, som er oppfylt med 230 prosent.

Finansiell stilling og driften av virksomheten anses å være tilfredsstillende. Årsregnskapet gir et rettviseende bilde av resultat og finansiell stilling. Forutsetningene for fortsatt drift er til stede. Det er etter regnskapsårets slutt oppstått betydelig markedsuro med fall i både aksjemarked og rentenivå. Fallende rentenivå er det vesentligste for pensjonskassen i forhold til solvenskapitaldekning. Pensjonskassen har etablert rutiner for denne type markedsuro og situasjonen overvåkes nøye.

Oslo, 17. mars 2020
i styret for **Gjensidige Pensjonskasse**

Erik Jordet
styreleder

Ellen K. Enger

Gunnar Mjåtvedt

Kjerstin Paaske

Erik Ranberg

Marit E. Aasen

Ingrid Gould

Øyvind S. Juvet
daglig leder

GP årsberetning 2019.pdf

Signers:

Name	Method	Date
Juvet, Øyvind Stjernfeldt	BANKID	2020-03-27 14:46 GMT+1
Mjåtvedt, Gunnar	BANKID_MOBILE	2020-03-27 14:47 GMT+1
Jordet, Erik	BANKID	2020-03-27 14:53 GMT+1
Aasen, Marit E	BANKID_MOBILE	2020-03-27 14:55 GMT+1
Ranberg, Erik	BANKID_MOBILE	2020-03-27 15:03 GMT+1
Paaske, Kjerstin	BANKID	2020-03-27 15:07 GMT+1
Enger, Ellen Kristin	BANKID_MOBILE	2020-03-27 15:20 GMT+1
Gould, Ingrid Langfeldt	BANKID	2020-03-27 16:14 GMT+1

This document package contains:

- Front page (this page)
- The original document(s)
- The electronic signatures. These are not visible in the document, but are electronically integrated.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
1F3BBEFB3CFE4F9AA57F05192F2B11D8

THE SIGNED DOCUMENT FOLLOWS ON THE NEXT PAGE >

Årsregnskap
2019
for

Gjensidige Pensjonskasse

Organisasjonsnummer: 990 240 884

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
871CD71C2342429E9233E41730FDF01C

Gjensidige Pensjonskasse

Resultat

TEKNISK REGNSKAP		Note	2019	2018
<i>Tall i hele tusen</i>				
1.	Premieinntekter			
1.1	Forfalte premier, brutto	17	154 845	123 774
1.2	- Avgitte gjenforsikringspremier	18	-250	-212
	Sum premieinntekter for egen regning		154 595	123 563
2.	Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
2.2	Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		9 926	8 301
2.4	Verdiendringer på investeringer		9 856	-12 011
2.5	Realisert gevinst og tap på investeringer		-1 884	3 636
	Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		17 898	-75
3.	Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen			
3.2	Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		59 336	58 146
3.4	Verdiendringer på investeringer		69 620	-84 137
3.5	Realisert gevinst og tap på investeringer		1 764	25 470
	Sum netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen		130 719	-522
5.	Pensjoner mv.			
5.1	Utbetalte pensjoner mv.			
5.1.1	Brutto	20	-136 227	-134 671
5.2	Overføring av premiereserve, pensjonskapital mv. og tilleggsavsetninger til andre forsikringsforetak/pensjonsforetak	19	-12 350	-8 142
	Sum pensjoner mv.		-148 578	-142 813
6.	Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser			
6.1	Endring i premiereserve mv.			
6.1.1	Endring i premiereserve mv., brutto	15	12 295	-72 198
6.2	Endring i tilleggsavsetninger	15	1 764	-6 237
6.3	Endring i kursreguleringsfond	15	-4 565	11 081
	Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsene - kontraktsfastsatte forpliktelser		12 377	-67 354
7.	Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølie			
7.1	Endring i pensjonskapital mv.	15	-62 068	35 536
7.1.1	Endring i pensjonskapital mv. - Oppreservering av pensjonskapital	15,22	-36 588	-22 949
7.3	Endring i premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	15	-5 086	-2 281
7.4	Endring i andre avsetninger	15	-55 379	80 938
7.5	Overføring av tilleggsavsetninger fra andre forsikringsforetak/pensjonsforetak		0	0
	Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølie		-159 121	91 245
8.	Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser			
8.1	Overskudd på avkastningsresultatet	15,22	-2 884	745
8.2	Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	15,22	-7	-745
	Sum midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser		-2 892	0
9.	Forsikringsrelaterte driftskostnader			
9.1	Forvaltningskostnader	21	-1 651	-1 956
9.2	Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	21,24,25	-8 687	-8 834
	Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		-10 338	-10 789
10.	Andre forsikringsrelaterte kostnader		-78	0
11.	Resultat av teknisk regnskap		-5 417	-6 746

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
871CD71C2342429E9233E41730FDF01C

Gjensidige Pensjonskasse

Resultat

IKKE-TEKNISK REGNSKAP		Note	2019	2018
<i>Tall i hele tusen</i>				
12.	Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen			
12.2	Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		3 664	3 850
12.3	Netto driftsinntekt fra eiendom		0	0
12.4	Verdiendringer på investeringer		310	-5 571
12.5	Realisert gevinst og tap på investeringer		1 419	1 687
	Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		5 393	-35
13.	Andre inntekter		0	0
14.	Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen			
14.1	Forvaltningskostnader		-7	-113
14.2	Andre kostnader		-15	-9
	Sum forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen	21	-22	-122
15.	Resultat av ikke-teknisk regnskap		5 372	-157
16.	Resultat før skattekostnader		-45	-6 903
17.	Skattekostnader	23	1 831	-20
18.	Resultat før andre inntekter og kostnader		1 786	-6 923
19.	Andre inntekter og kostnader			
19.1	Andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet			
19.1.2	Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger	26	-104	-97
20.	TOTALRESULTAT	22	1 683	-7 019
	Overført fra/til egenkapital	22	-1 683	7 019
	SUM OVERFØRT		-1 683	7 019

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
871CD71C2342429E9233E41730FDF01C

Gjensidige Pensjonskasse

Balanse

EIEDELER	Note	31.12.2019	31.12.2018
<i>Tall i hele tusen</i>			
EIEDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN			
2. Investeringer			
2.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
2.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	2,5,6	5 502	16 073
2.4.2 Rentebærende verdipapirer	2,5,6	158 188	166 399
2.4.3 Utlån og fordringer	4,5,6	7 802	5 214
2.4.4 Finansielle derivater	3,5,6	0	600
Sum investeringer		171 492	188 286
3. Fordringer			
3.1 Fordringer knyttet til premieinntekter		584	193
3.2 Andre fordringer		2 830	2 880
Sum fordringer	7	3 414	3 073
4. Andre eiendeler			
4.3 Eiendeler ved skatt	23	1 836	0
Sum andre eiendeler		1 836	0
5. Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		1 997	0
SUM EIEDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN		178 739	192 974
EIEDELER I KUNDEPORTEFØLJENE			
6. Investeringer i kollektivporteføljen			
6.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
6.3.2 Utlån og fordringer		149 832	0
6.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
6.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	2,5,6	41 360	34 567
6.4.2 Rentebærende verdipapirer	2,5,6	197 938	357 866
6.4.3 Utlån og fordringer	4,5,6	4 092	11 213
6.4.4 Finansielle derivater	3,5,6	0	1 291
Sum investeringer i kollektivporteføljen		393 222	404 937
8. Investeringer i investeringsvalgporteføljen			
8.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
8.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	2,5,6	302 761	204 245
8.4.2 Rentebærende verdipapirer	2,5,6	2 115 819	2 114 537
8.4.3 Utlån og fordringer	4,5,6	107 545	66 254
8.4.4 Finansielle derivater	3,5,6	15 198	7 630
Sum investeringer i investeringsvalgporteføljen		2 541 323	2 392 666
SUM EIEDELER I KUNDEPORTEFØLJENE		2 934 545	2 797 603
SUM EIEDELER		3 113 284	2 990 577

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
871CD71C2342429E9233E41730FDF01C

Gjensidige Pensjonskasse

Balanse

EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE		Note	31.12.2019	31.12.2018
<i>Tall i hele tusen</i>				
10.	Innskutt egenkapital	10	117 159	117 159
11.	Opptjent egenkapital			
11.2	Annen opptjent egenkapital	10	43 458	41 776
	Sum opptjent egenkapital		43 458	41 776
13.	Forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser			
13.1	Premiereserve mv.	13,14,15	360 304	372 592
13.2	Tilleggsavsetninger	15	26 970	28 734
13.3	Kursreguleringsfond	15	5 947	1 382
	Sum forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		393 222	402 707
14.	Forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje			
14.1	Pensjonskapital mv.	13,14,15	2 270 154	2 171 498
14.2	Tilleggsavsetninger	15	171 662	116 283
14.3	Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	15,16	99 507	91 713
	Sum forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		2 541 323	2 379 493
15.	Avsetninger for forpliktelser			
15.1	Pensjonsforpliktelser o.l.	26	6 945	6 841
15.2	Forpliktelser ved skatt			
15.2.1	Forpliktelser ved periodeskatt	23	15	24
	Sum avsetninger for forpliktelser		6 960	6 865
16.	Forpliktelser			
16.1	Finansielle derivater			
16.1.1	Finansielle derivater, Kollektivporteføljen	3,5,6	0	2 229
16.1.2	Finansielle derivater, Investeringsvalgporteføljen	3,5,6	0	13 173
16.1.3	Finansielle derivater, Selskapsporteføljen	3,5,6	0	1 037
16.2	Forfalte, ikke betalte pensjoner og utløsningsbeløp	8	0	6
16.3	Andre forpliktelser	8	10 687	23 752
	Sum forpliktelser		10 687	40 197
17.	Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	9	475	2 379
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE			3 113 284	2 990 577

Oslo, 17.mars 2020
i styret for Gjensidige Pensjonskasse

Erik Jordet
Styreleder

Ellen Kristin Enger
Styremedlem

Gunnar Mjåtvædt
Styremedlem

Kjerstin Paaske
Styremedlem

Erik Ranberg
Styremedlem

Marit E. Aasen
Styremedlem

Ingrid Gould
Styremedlem

Øivind Juvet
Daglig leder

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
871CD71C2342429E9233E41730FDF01C

Gjensidige Pensjonskasse

EGENKAPITALOPPSTILLING

Egenkapital

Tall i hele tusen

	2019	2018
Innskutt egenkapital 01.01	117 159	117 159
Innbetalt i året	0	0
Innskutt egenkapital 31.12	117 159	117 159
Annen opptjent egenkapital 01.01	41 776	48 795
Tilført egenkapital/resultat belastet ved disponering	1 683	-7 019
Annet opptjent egenkapital 31.12	43 458	41 776

Det er utstedt tre innskuddsbevis; ett pålydende kr 80 000 000 , ett pålydende kr 30 000 000 på innskutt egenkapital og ett pålydende kr 1 000 000 på innskutt egenkapital overført fra Gjensidige Pensjonskasse for supplerende pensjonsytelser. Kr 6 158 500 er innbetalt egenkapital fra de ulike brannkassene. Pensjonskassen har ingen ansvarlig lånekapital.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
871CD71C2342429E9233E41730FDF01C

Gjensidige Pensjonskasse

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

	2019	2018
<i>Tall i hele tusen</i>		
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Innbetalt til premiefond/Innbetalt premie	157 162	8 615
Netto utbetalt ved flytting (inn +/- ut -)	-12 350	-8 142
Finansinntekter	77 414	73 224
Utbetalte pensjoner mv.	-136 227	-135 547
Forsikringsrelaterte driftskostnader, inkl. reassurans	-10 588	-11 001
Andre forsikringsrelaterte inntekter	0	0
Andre forsikringsrelaterte kostnader	-182	-97
Andre inntekter/kostnader	-22	-122
Betalte skatter	-29	-36
Endring i periodiseringer	-22 190	21 688
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	52 988	-50 541
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Netto investert i aksjer og andeler	-48 359	-46 830
Netto investert i obligasjoner og rentepapir	50 285	145 747
Netto investert i utlån	0	0
Netto investert i andre finansielle eiendeler	-25 183	17 698
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-23 257	116 616
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Innbetaling egenkapital	0	0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	0	0
Likviditetsbeholdning 1.1.	82 667	16 592
Netto kontantstrøm for perioden	29 731	66 074
Likviditetsbeholdning 31.12.	112 397	82 667

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
871CD71C2342429E9233E41730FDF01C

Gjensidige Pensjonskasse

Noter

NOTE 1 - REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet er avlagt i samsvar med norsk regnskapslov og grunnleggende regnskapsskikk i Norge, samt satt opp i henhold til gjeldende forskrift fastsatt av Finansdepartementet 20. desember 2011 med hjemmel i lov av 17. juli 1998 om årsregnskap m.v.

Finansielle eiendeler

Finansielle instrumenter måles og innregnes i samsvar med IAS 39, som deler finansielle eiendeler inn i følgende kategorier:

- Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet
- Investeringer som holdes til forfall
- Utlån og fordringer
- Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg

Regnskapsprinsipper for pensjonskassens kategorier av finansielle eiendeler beskrives nærmere i de følgende avsnitt.

Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi

Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)

Aksjer og andeler med verdiendring over resultatregnskapet består av investeringer i aksjer, aksjefond og hedgefond.

Virkelig verdi på børssnoterte aksjer og andeler verdsettes til sluttkurs fastsatt av Oslo Børs eller tilsvarende markedsplasser for utenlandske investeringer. Virkelig verdi på øvrige aksjer og andeler fastsettes ved bruk av anerkjente verdsettelsesteknikker.

Rentebærende verdipapirer

Rentebærende verdipapirer måles til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet og består av investering i obligasjoner og pengemarkedsfond.

Virkelig verdi på noterte investeringer fastsettes til offentlige omsetningskurser.

For investeringer hvor det ikke foreligger omsetningskurs, beregnes kursen ut fra avkastningskurven for verdipapirets respektive sektor.

Utlån og fordringer

Obligasjoner og andre finansielle eiendeler med faste eller bestemte kontantstrømmer som ikke er notert i et aktivt marked, er klassifisert som utlån og fordringer. Finansielle eiendeler klassifisert som utlån og måles til amortisert kost ved hjelp av en effektiv rente metode. Nedskrivning av utlån og fordringer gjennomføres over resultatet dersom det foreligger objektive indikasjoner på verdifall.

Finansielle derivater

Finansielle derivater måles til virkelige verdier med verdiendringer over resultatet. Kategorien inkluderer opsjoner, valuta- og rentederivater. Virkelig verdi på finansielle derivater fastsettes til observerbare markedsverdier. Dersom virkelig verdi ikke kan observeres direkte, estimeres virkelig verdi ved hjelp av matematiske modeller som er allment akseptert for prising av derivater. Finansielle derivater inngår som en integrert del av forvaltningen av aksje- og obligasjonsporteføljene for å oppnå den ønskede avkastnings- og risikoprofil.

Forvaltning av kunde- og selskapsporteføljen

Fra og med 2019 forvaltes selskapsporteføljen, kollektivporteføljen og investeringsvalgporteføljen etter separate investeringsstrategier med separate verdipapirporteføljer som tilordnes hver sin tilhørende balanseføring og avkastning.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
871CD71C2342429E9233E41730FDF01C

Forvaltningskostnader

Betalte kostnader til forvaltning belastes som forvaltningskostnader i resultatregnskapet. Forvaltningshonorarer belastet fondene pensjonskassen har investert i regnskapsføres ikke som forvaltningskostnader, men presenteres sammen med avkastning på fond. Mottatte rabatter inntektsføres som inntekter fra investeringer.

Forsikringsmessige forpliktelser

Regnskapsstandarden IFRS 4 omhandler regnskapsmessig behandling av forsikringskontrakter. Pensjonskassens forsikringskontrakter omfattes av standarden. De regnskapsmessige avsetningene knyttet til forsikringskontrakter er i utgangspunktet forankret i norsk særlovgivning og er i det vesentlige i samsvar med IFRS 4. I overensstemmelse med forsikringsvirksomhetsloven blir pensjonskassens forvaltningskapital delt inn i en kundeportefølje og en selskapsportefølje.

Premiereserve

Premiereserve er kontantverdien av pensjonskassens samlede fremtidige forsikringsforpliktelser i henhold til de enkelte forsikringsavtaler. Ved beregning av premiereserve benyttes dødelighetsgrunnlaget K2013.

Premien er beregnet med grunnlagsrente 2,0 %.

Pensjonskassens premiereserve er ut under opptopping til nytt dødelighetsgrunnlag K2013. Gjenværende beløp, kr 9 millioner, vil bli tilført premiereserven i 2020.

Erstatningsavsetning

Erstatningsavsetning er avsetning som skal dekke forpliktelser knyttet til forventede, ikke-meldte erstatningstilfeller som er inntruffet innen regnskapsårets slutt. Erstatningsavsetningen inngår i balansen som del av Premiereserve m.v.

Tilleggsavsetninger

Pensjonskassen har i henhold til nærmere regler anledning til å foreta tilleggsavsetninger for å sikre soliditeten. Tilleggsavsetninger kan i henhold til nærmere regler benyttes til dekning av fremtidig manglende avkastning og visse typer endringer i det actuarielle grunnlaget.

Kursreguleringsfond

Årets endringer i urealiserte verdier knyttet til investeringer vurdert til virkelig verdi i kollektivporteføljen avsettes til kursreguleringsfond og inngår således ikke i årets resultat. Dersom virkelig verdi av eiendelene i kollektivporteføljen viser et akkumulert netto urealisert tap settes kursreguleringsfondet til 0.

Premiefond

Premiefondet er innbetalt/opptjente midler som kan benyttes til dekning av fremtidig premie og sikring av reguleringstillegg til pensjoner.

Pensjonistenes overskuddsfond

Pensjonistenes overskuddsfond blir tilført pensjonistenes andel av overskuddet, og skal benyttes til å sikre regulering av løpende pensjoner med inntil den prosentvise økningen av folketrygdens grunnbeløp.

Pensjonistenes overskuddsfond avsettes på grunnlag av eventuell meravkastning utover grunnlagsrenten på pensjonistenes premiereserve, og skal påfølgende år benyttes til å regulere de løpende pensjonene i ytelsesordningen.

Risikoutjevningfond

Dersom risikoresultatet er positivt, kan inntil 50 % av dette avsettes til risikoutjevningfondet. Dette fondet kan i senere år benyttes til dekning av negativt risikoresultat. Bevegelser i risikoutjevningfondet føres som en resultatdisponering. Risikoutjevningfondet klassifiseres som egenkapital og innregnes og måles i samsvar med forsikringsvirksomhetsloven kapittel 3 med tilhørende forskrift.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
871CD71C2342429E9233E41730FDF01C

Annet

Valutaomregning av transaksjoner i utenlandsk valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Markedsverdi for finansielle eiendeler og pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs.

Valutarisiko knyttet til utenlandske eiendeler er søkt redusert med terminkontrakter som verdiberegnes etter balansedagens terminkurs.

Premieinntekter

Brutto premier inntektsføres med de beløp som forfaller i året. Avgitt gjenforsikring fremkommer som egen linje i resultatregnskapet. Periodisering av opptjent premie ivaretas ved avsetning til premiereserve i forsikringsfondet.

Regnskapsmessig behandling av flytting

Fratrådte medlemmer uten straks begynnende pensjon får utstedt en fripolise etter sine lineært opptjente pensjonsrettigheter. På grunn av forskjell i beregningsgrunnlaget mellom pensjonskassen og det livsforsikringsselskap som pensjonskassen har utløsningsavtale med, kan utløsningsbeløpet fra livsselskapet være noe høyere enn den opptjente premiereserven i pensjonskassen. Utløsningsavtalen opphørte ved utgangen av 2019, og pensjonskassen vil deretter selv utstede fripoliser for fratrådte medlemmer.

Skatt

Skattekostnadene i resultatregnskapet består av alminnelig inntektsskatt.

Skattekostnad knyttet til alminnelig inntektsskatt består av betalbar skatt og årets endring i balanseført utsatt skatt/skattefordel.

Etter regelendring i 2018 balanseføres utsatt skattefordel i den utstrekning det kan sannsynliggjøres fremtidig utnyttelse av denne.

Utsatt skattefordel beregnes ut fra skattbare midlertidige forskjeller utenfor fritaksmetoden i selskapsporteføljen og fremførbart underskudd.

Formuesskatt

Formuesskatt i resultatregnskapet fremkommer i Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen.

Formuesskatt beregnes av skattemessig netto formue fastsatt i henhold til skatteloven kapittel 4. Skattesats for formuesskatt er 0,15 % for formue over TNOK 10.

Pensjonsforpliktelser egne ansatte

Ytelsesbaserte pensjonsordninger vurderes til nåverdien av de fremtidige pensjonsytelser som regnskapsmessig anses opptjent på balansedagen. Pensjonsmidler vurderes til virkelig verdi etter IAS 19.

Endring i ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser som skyldes endringer i pensjonsplaner føres på inneværende år.

Akkumulert virkning av estimatendringer og endringer i finansielle og aktuarielle forutsetninger (aktuarielle gevinster og tap) bokføres som Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger.

Periodens netto pensjonskostnad klassifiseres som lønns- og personalkostnader.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
871CD71C2342429E9233E41730FDF01C

NOTE 2 - FINANSIELLE EINDELER SOM MÅLES TIL VIRKELIG VERDI OVER RESULTAT

Aksjer og andeler

Andeler i fond

Selskap	Antall	Kostpris	Markeds- verdi	Mer/mindre- verdi
Storebrand Norge I	1 256	42 918	48 484	5 566
Storebrand Global Indeks B	0,47	1	2	0
Nordea Stabile Aksjer Global	31 595	82 733	93 778	11 045
Sum aksjefond norske		125 653	142 263	16 611
Wells Fargo Lux Worldwide EM Equity Fund	103 331	114 699	115 634	936
Sum aksjefond internasjonale		114 699	115 634	936
Shenkman Finsbury Global	5 374	44 932	57 673	12 741
Sum kombinasjonsfond internasjonale		44 932	57 673	12 741
Sector Healthcare - A USD	14 135	15 056	34 052	18 996
Sum hedgefond internasjonale		15 056	34 052	18 996
Sum andeler i fond		300 339	349 623	49 284

Andel Kollektivportefølje	41 360
Andel Investeringsvalgportefølje	302 761
Andel Selskapsportefølje	5 502
Sum PK	349 623

Andeler i fond er bokført og verdsatt til markedspris. 0% av balanseført verdi er børsnoterte verdipapirer. Deler av underliggende papirer i fondene kan være børsnoterte papirer.

Risikoprofilen i aksjeforføljen 2019

Pensjonskassen startet året med en aksjeeksponering på 6,55 %, der 5,93 % har vært direkte i fond og 0,62 % via callopsjoner. 0,95 % var aksjer i Norge. Ved utgangen av første halvår var eksponeringen økt til 9,52 %, med en fordeling på 1,37 % i Norge, 4,88 % i globale aksjer og 3,26 % i fremvoksende markeder. Ved utgangen av året var total aksjeeksponering økt til 10,35 %, nå med en fordeling på 5,52 % i etablerte markeder, 1,43 % i Norge og 3,40 % i fremvoksende markeder. 7,58 % av eksponeringen var direkte i fond, mens 2,76 % var via callopsjoner.

Avkastningsbytteavtale med Gjensidige Forsikring ASA

Gjensidige Pensjonskasse har lenge hatt en avkastningsbytteavtale med Gjensidige Forsikring. Avtalen innebærer at pensjonskassen mottar avkastning lik den verdjusterte avkastningen til eiendomsporteføljen i Oslo Areal AS mot å betale flytende rente tilsvarende ST1X-indeksen pluss 150 bps. Den underliggende eksponeringen for avtalen var 150 mill. kroner ved årets start, men ble økt til 240 mill. kroner med virkning fra 01.03.2019.

Porteføljene forvaltes av pensjonskassen og Storebrand Kapitalforvaltning AS.

Rentebærende verdipapirer

Obligasjoner og sertifikater

Sektor	Pålydende	Kostpris	Markeds- verdi	Mer/mindre- verdi	Påløpte renter
Obligasjoner, norske	1 633 000	1 490 444	1 504 382	13 938	9 859
Obligasjoner, internasjonale	266 000	265 359	271 047	5 688	6 019
Sum obligasjoner og sertifikater		1 755 803	1 775 429	19 626	15 877

Obligasjoner, lån og fordringer til amortisert kost

Sektor	Pålydende	Bokført verdi	Markeds- verdi	Mer/mindre- verdi	Påløpte renter
Obligasjoner, lån og fordringer, norske	145 000	143 910	145 921	2 011	1 787
Obligasjoner, lån og fordringer, utenlandske	4 000	4 000	4 041	41	135
Sum obligasjoner og sertifikater		147 910	149 962	2 051	1 922

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
871CD71C2342429E9233E41730FDF01C

Andeler i obligasjons- og pengemarkedsfond

	Antall	Kostpris	Markeds- verdi	Mer/mindre- verdi	Påløpte renter
Danske Invest - Norsk Likviditet Inst.	14 893	14 811	15 076	265	0
Storebrand Norsk Kreditt IG 20 B	172 707	171 754	169 895	-1 859	0
Storebrand Norsk Kreditt IG B	39 787	41 352	41 046	-306	0
Invesco Zodiac Funds - Invesco US Senior Loan Fu	4	5	5	0	0
Storebrand Likviditet B	22 690	229 369	227 301	-2 067	0
Blackstone/GSO US Loan USD Feeder Fund Class B	23 270	19 335	24 273	4 937	0
PGIM intermediate Duration US Corporate Bond Fu	147 068	148 137	160 300	12 163	0
Skenkman Finsbury High Income fund	5 473	37 678	40 690	3 012	0
Sum obligasjons- og pengemarkedsfond		662 441	678 586	16 146	0

Sum rentebærende verdipapirer	2 566 154	2 601 926	37 823	17 799
--------------------------------------	------------------	------------------	---------------	---------------

Andel Kollektivportefølje inkl. påløpte renter	347 770
Andel Investeringsvalgportefølje inkl. påløpte renter	2 115 819
Andel Selskapsportefølje inkl. påløpte renter	158 188
Sum PK	2 621 776

Beholdningen er bokført og verdsatt til observert markedsverdi. 56,1 % av balanseført verdi er børsnoterte verdipapirer. Deler av underliggende papirer i fondene kan være børsnoterte papirer. Gjennomsnittlig effektiv rente er 2,53 % beregnet ut fra sluttverdier pr 31.12.19.

Porteføljene forvaltes av pensjonskassen og Storebrand Kapitalforvaltning AS.

NOTE 3 - FINANSIELLE DERIVATER

Derivater bokført som eiendeler

	Kostpris	Markeds- verdi	Mer/mindre- verdi	Påløpte renter
Callopsjoner	7 110	8 507	1 397	0
Renteswapper	0	0	-5 574	3 705
Valutakontrakter	0	0	8 560	0
Sum derivater bokført som eiendeler	7 110	8 507	4 383	3 705

Andel Kollektivportefølje inkl. påløpte renter	0
Andel Investeringsvalgportefølje inkl. påløpte renter	15 198
Andel Selskapsportefølje inkl. påløpte renter	0
Sum PK	15 198

NOTE 4 - UTLÅN OG FORDRINGER

	2019	2018
Opptjente renter bank	41	14
Innskudd Bankkonto	112 397	82 667
Sum utlån og fordringer	112 438	82 681

Andel Kollektivportefølje	4 092	11 213
Andel Investeringsvalgportefølje	107 545	66 254
Andel Selskapsportefølje	7 802	5 214
Sum PK	119 439	82 681

Pr. 31.12 utgjorde bundne midler på skattetrekkskontoen TNOK 3 672.

NOTE 5 - HIERARKIET, FINANSIELLE INSTRUMENTER MÅLT TIL VIRKELIG VERDI OVER RESULTAT

	Nivå 1 Børsnoterte priser	Nivå 2 Observerbar input	Nivå 3 Ikke observerbar input	Balanseført verdi per 31.12
Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	0	315 571	34 052	349 623
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	0	2 469 893	0	2 469 893
Utlån, fordringer og bankinnskudd	0	112 438	0	112 438
Finansielle derivater	0	15 198	0	15 198
Totalt	0	2 913 101	34 052	2 947 152

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
871CD71C2342429E9233E41730FDF01C

NOTE 6 - FINANSIELL RISIKO

Finansiell risiko er knyttet til investeringer i aksjer, rentebærende verdipapirer og eiendom. Investeringer foretas hovedsakelig i verdipapirfond og obligasjoner. Finansiell risiko omfatter markeds-, rente-, eiendoms-, kreditt-, valuta- og likviditetsrisiko. Derivater benyttes i forvaltningen og risikostyringen. Gjeldende investeringsstrategi setter rammer for den løpende risikotagningen.

Markedsrisiko

Pensjonskassens største risiko anses å være markedsrisiko, dvs. risikoen for fall i eiendelens verdier. Markedsrisikoen knyttet til pensjonskassens investeringer estimeres ved bruk av definerte stressparametere for hver aktivaklasse samt forutsetninger om hvordan utviklingen i de ulike aktivaklassene samvarierer.

Renterisiko

Pensjonskassen har ved utgangen av 2019 investeringer i rentebærende papirer på ca. 2,7 milliarder kroner. Pensjonskassen hadde en moderat renterisiko ved utgangen av året. Markedsverdivektet durasjon er på 5,37 år. Porteføljeverdien vil falle med ca. MNOK 126 ved et parallelt skift i rentekurven på +1%. Verdien vil stige tilsvarende ved et rentefall.

Kredittrisiko

Pensjonskassens kredittrisiko ansees som moderat. Kredittrisikoen styres gjennom rammer for største engasjement, kredittanalyser og rating. Hovedtyngden av pensjonskassens renteinvesteringer skal være innenfor "investment grade". Premie fra foretakene pensjonskassen er opprettet for innbetales forskuddsvis eller dekkes fra premiefondet, slik at pensjonskassens kredittrisiko mot foretakene anses å være liten.

Valutarisiko

Alle plasseringer i utenlandske rentefond valutasikres. Utenlandske aksjeplasseringer skal som hovedregel valutasikres. Pensjonskassens netto tilgodehavende i norske kroner skal til enhver tid minst motsvare 70 % av de forsikringstekniske avsetninger. Pensjonskassen valutasikrer løpende alle sine investeringer som er i utenlandsk valuta, slik at valutaeksponering er meget begrenset.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen i pensjonskassen vurderes som lav, da en til enhver tid har kortsiktige plasseringer som overstiger kortsiktige forpliktelser. Plasseringene anses å være tilstrekkelig likvide.

NOTE 7 - FORDRINGER

	2019	2018
Premiefordringer	584	193
Andre fordringer	2 830	2 880
Rebalansering porteføljer	0	0
Sum fordringer	3 414	3 073

NOTE 8 - ANDRE FORPLIKTELSE

	2019	2018
Forfalte, ikke betalte pensjoner og utløsningsbeløp	0	6
Skyldig offentlige avgifter	3 662	3 724
Annen gjeld	7 025	20 029
Sum andre forpliktelser	10 687	23 758

NOTE 9 - ANDRE PÅLØPTE KOSTNADER OG MOTTATT, IKKE OPPTJENTE INNTEKTER

	2019	2018
Avsatt utbytte	0	0
Påløpte kostnader	228	2 135
Avsatt feriepenger	247	245
Sum andre påløpte kostnader og mottatt, ikke opptjente inntekter	475	2 379

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
871CD71C2342429E9233E41730FDF01C

NOTE 10 - SOLVENSMARGIN

	2019	2018
Innskutt kjernekapital	117 159	117 159
Opptjent egenkapital	43 458	41 776
Fradrag urealisert verdi selskapsportefølje	-558	-641
Netto ansvarlig kapital	160 059	158 293
50% av risikoutjevningssfond	-	-
50% av tilleggsavsetning	99 316	72 508
Sum annen solvensmarginkapital	99 316	72 508
Solvensmarginkapital	259 375	230 801
Minstekrav til solvensmargin	111 747	106 501
Samlet solvensmarginkapital i % av solvensmarginkrav	232 %	217 %

NOTE 11 - SOLVENSKAPITAL OG SOLVENSKAPITALKRAV**SOLVENSKAPITAL**

	2019	2018
Innskutt egenkapital	117 159	117 159
Opptjent egenkapital	43 875	41 776
Fradrag - eiendeler ved skatt (utsatt skattefordel)	-2 253	0
Justering i avsetninger ved overgang til markedsverdi	225 733	195 391
Sum kapital gruppe 1	384 514	354 326

Eiendeler ved skatt (utsatt skattefordel)	2 253	0
Sum kapital gruppe 3	2 253	0

Tilleggsavsetninger	198 632	145 016
Kursreguleringsfond	5 947	1 382
Premiefond investeringsvalg	99 507	91 713
Merverdi (eller mindre verdi) av eiendeler utover bokført verdi	0	0
Korreksjon, beste estimat for død og uførhet	25 919	28 251

Samlet ansvarlig kapital	716 772	620 688
---------------------------------	----------------	----------------

SOLVENSKAPITALKRAV

Markedsrisiko	445 301	318 462
Livsforsikringsrisiko	248 713	237 990
Helseforsikringsrisiko	0	0
Motpartsrisiko	7 367	7 244
Korrelasjonseffekter	-137 344	-118 700
Operasjonell risiko	11 835	11 298
Tapsabsorbering i utsatt skatt	-86 381	-68 444
Samlet solvenskapitalkrav	489 491	387 850

Overskudd/underskudd (+/-) av ansvarlig kapital	227 281	232 838
Solvenskapitaldekning	146 %	160 %

NOTE 12 - KAPITALAVKASTNING**Kapitalavkastning på kollektivporteføljen**

	2019	2018	2017	2016	2015
Verdijustert avkastning	4,5 %	0,0 %	5,0 %	3,7 %	1,2 %
Bokført avkastning	3,4 %	3,0 %	4,8 %	3,6 %	7,8 %

Kapitalavkastning på investeringsvalgporteføljen

	2019	2018	2017	2016	2015
Verdijustert avkastning	5,3 %	0,0 %	5,0 %	3,7 %	1,2 %
Bokført avkastning	5,3 %	0,0 %	5,0 %	3,7 %	1,2 %

Kapitalavkastning på selskapsporteføljen

	2019	2018	2017	2016	2015
Verdijustert avkastning	2,9 %	0,0 %	5,0 %	3,7 %	1,2 %
Bokført avkastning	2,9 %	0,0 %	5,0 %	3,7 %	1,2 %

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
871CD71C2342429E9233E41730FDF01C

NOTE 13 - BESKRIVELSE AV PENSJONSORDNINGENE

Pensjonskassen forvalter tjenestepensjonsordninger for ansatte i Gjensidige Forsikring, Oslo Areal, Gjensidige Pensjonsforsikring, Gjensidige Business services, Gjensidige Pensjonskasse, Gjensidigestiftelsen og 15 tilknyttede brannkasser. Pensjonsordningene er lukket. Pensjonsordningene forvaltes under regelverk for investeringsvalg.

Fordelingen på medlemmer er som følger:

	Antall i		
Antall pr 31.12.19	pensjonskassen	LOF-ordningen	fripoliser
Antall rettighetshavere	1 868	1 710	357
Antall aktive	530	483	99
Antall som mottar AP	1 033	888	149
Antall som mottar EP	182	180	2
Antall som mottar BP	2	2	0
Antall som mottar UP	170	60	140

Alderspensionsnivået er 70 % basert på beregnet folketrygd etter reglene som gjaldt før 1.1.2011. Det ytes også pensjon ved uførhet samt etterlatteytelser til ektefelle og barn etter nærmere regler. Pensjonskassen forvalter 357 fripoliser for som følge av planendringer samt for tidligere ansatte som har fratrådt med tidligpensjon. Pensjonsordningene er ytelsesbasert. Enkelte av pensjonsordningene har fastsatt vilkår om pensjonsregulering etter nærmere regler. Medlemmene betaler ikke tilskudd.

NOTE 14 - VIRKNINGEN AV ENDRINGER I FORUTSETNINGER I PENSJONSORDNINGEN

Effekten av en umiddelbar 25 prosent økning i uførehyppheten vil med dagens bestand innebære en belastning på 1,9 millioner kroner på årets risikoresultat. Da alle uføredekninger er ettårige risikoforsikringer vil ikke premiereserven påvirkes ved en permanent økning på 15 % i uførehyppheten. Derimot vil en permanent 10 prosent reduksjon i dødeligheten med dagens bestand innebære en økning i premiereserven på 78,3 millioner kroner.

NOTE 15 - ENDRINGER I FORSIKRINGSMESSIGE FORPLIKTELSE

Endringer i forsikringsmessige forpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser

	Premie- reserve	Tilleggs- avsetning	Kursreg. fond	Premiefond	POF
1. Inngående balanse	372 592	28 734	1 382	0	0
2. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser					
2.1. Netto resultatførte avsetninger	-15 179	-1 764	4 565	0	0
2.2. Overskudd på avkastningsresultatet	2 884	0	0	0	0
2.3. Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	7	0	0	0	0
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	-12 288	-1 764	4 565	0	0
3. Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser					
3.1. Overføringer mellom fond					
3.2. Overføringer til/fra selskapet					
Sum ikke resultatførte endringer i	0	0	0	0	0
4. Utgående balanse	360 304	26 970	5 947	0	0

Endringer i forsikringsmessige forpliktelser - særskilt investeringsportefølje

	Premie- reserve	Tilleggs- avsetning	Supplerende avsetninger	Premiefond	POF
1. Inngående balanse	2 171 498	116 283	0	91 713	0
2. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser					
2.1. Netto resultatførte avsetninger	62 068	55 379	0	0	0
2.2. Avkastningsresultat tilordnet kontrakter med garanterte ytelser	0	0	0	5 003	0
2.3. Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	0	0	0	30	51
2.4. Oppreservering	36 588	0	0	0	0
Sum resultatførte endringer i	98 656	55 379	0	5 033	51
3. Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser					
3.1. Overføringer mellom fond	0	0	0	-154 452	0
3.2. Overføringer til/fra selskapet	0	0	0	157 162	0
Sum ikke resultatførte endringer i	0	0	0	2 710	0
4. Utgående balanse	2 270 154	171 662	0	99 456	51

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
871CD71C2342429E9233E41730FDF01C

NOTE 16 - PREMIEFOND

	2019	2018	2017	2016
Premiefond 01.01.	91 713	192 947	240 039	148 150
Innbetalt til premiefond	157 162	8 615	2 293	119 532
Overført fra andre ordninger	0	0	0	0
Overført til andre ordninger	0	0	0	0
Belastet premie	-154 845	-112 155	-142 471	-82 101
Fordring premie	391	107	-896	533
Tilført ved AAP	1	7	192	373
Garantert rente	0	2 178	3 841	2 251
Overført fra Pensjonistenes overskuddsfond	0	13	83 979	0
Overskuddsdisponering	5 033	0	5 970	51 302
Premiefond 31.12.	99 456	91 713	192 947	240 039

Fordeling premiefond per medlemsselskap:

	2019	2018	2017	2016
Gjensidige Forsikring ASA	95 389	88 177	183 228	224 320
Gjensidige Pensjonskasse	6	0	93	345
Gjensidige Pensjonsforsikring	10	0	84	653
Gjensidigestiftelsen	8	0	147	544
Oslo Areal	8	0	29	253
Gjensidige Business	0	0	0	0
Gjensidige Bank ASA	0	0	27	223
Hadeland Gjensidige Brannkasse	334	305	974	1 037
Varig Forsikring Hallingdal	15	0	61	857
Varig Halså og Tingvoll Forsikring	351	327	510	570
Varig Forsikring Hemne	221	202	289	300
Indre Sunnmøre Gjensidige Branntrygdslag	361	335	346	282
Varig Forsikring Midt-Buskerud	9	0	360	780
Varig Forsikring Nord-Odal	9	0	56	146
Varig Forsikring Nordmøre og Romsdal Gjensidig	132	0	1 759	3 056
Varig Oppdal-Rennebu Gjensidig	1 371	1 292	1 589	1 540
Varig Orkla Forsikring Gjensidig	68	39	15	115
Varig Forsikring Stjørdal Gjensidig	1 133	1 032	2 105	1 543
Varig Forsikring Surnadal	7	0	314	1 288
Varig Forsikring Sykkylven Gjensidig	11	0	19	272
Varig Forsikring Valdres	13	0	236	611
Indre Østfold og Andebu Gjensidig Brannkasse	1	3	708	1 304
Premiefond 31.12.	99 456	91 713	192 947	240 039

Premiefondet utgjør 64% av årets premie.

NOTE 17 - SPESIFIKASJON AV PREMIEINNTEKTER

	2019	2018
Brutto forsikringsteknisk premie	119 116	79 332
Pensjonsreguleringspremie dekket fra POF	0	11 524
Foretakspremie for administrasjon	9 896	9 828
Premie for rentegaranti	21 607	20 749
Premie for fortjenestelement	4 225	2 341
Sum forfalt premie	154 845	123 774

NOTE 18 - GJENFORSIKRING

Det er inngått reassuransavtale med Gjensidige Forsikring ASA som etter nærmere regler dekker inntil TNOK 150 000 forårsaket av en hendelse hvor minst én person dør eller blir ufør. Pensjonskassen bærer en egenandel på TNOK 2 000. Premie for 2019 var TNOK 250.

NOTE 19 - OVERFØRINGER TIL ANDRE PENSJONSINNRETNINGER

	2019	2018
Overført premiereserve til andre	12 153	7 519
Overført andre avsetninger til andre	197	624
Sum overført til andre	12 350	8 142

Overføringen gjelder utløste fripoliser på 8 personer til Gjensidige Pensjonsforsikring AS, og 1 person som er flyttet til Nordea Norge Pensjonskasse.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
871CD71C2342429E9233E41730FDF01C

NOTE 20 - SPESIFIKASJON AV UTBETALTE PENSJONER

	2019	2018
Alderspensjoner	108 742	106 655
Etterlattepensjoner	13 799	13 603
Uførepensjoner	13 567	14 134
Barnpensjoner	120	279
Sum pensjoner	136 227	134 671

NOTE 21 - FORVALTNINGS- OG ADMINISTRASJONSKOSTNADER

Kundeportefølje	2019	2018
Honorar og omkostninger verdipapirer	1 651	1 956
Honorar administrasjon og daglig ledelse	4 018	4 376
Honorar administrasjon øvrig	15	30
Honorar lovpålagt revisjon inkl.mva	235	254
Honorar revisor andre tjenester utenfor revisjon inkl. mva	25	25
Styrehonorar, inkl AGA	101	97
Betalingsformidling	5	0
Lønnskostnader	2 440	2 474
Pensjonskostnader	604	314
Driftspensjon	562	545
Kontingent, inkl. finanstilsynsavgift	174	162
Andre driftskostnader	427	483
Andre administrative kostnader	80	73
Sum administrasjonskostnader kundeportefølje	10 338	10 789
Selskapsportefølje	2019	2018
Honorar og omkostninger verdipapirer	7	113
Andre administrative kostnader	15	9
Sum administrasjonskostnader selskapsportefølje	22	122

NOTE 22 - RESULTATANALYSE OG OVERSKUDDSEDELING

	2019 Kollektiv	2019 Investerings	2019 Sum	2018 Sum
Risikopremie UP			7 549	7 453
Tilskudd UP			-2 915	-8 968
Resultat uførerisiko			4 635	-1 516
Dødelighetsarv			-32 171	-30 680
Frigjort v/ død			28 307	23 259
Resultat opplevelsesrisiko			-3 864	-7 421
Risikopremie død			5 346	5 280
Tilskudd v/ død			-5 890	-7 934
Resultat dødsrisiko			-544	-2 655
Risikoresultat før reassuranse			226	-11 591
Reassuranse premie			-250	-212
Netto risikoresultat etter reassuranse			-24	-11 803
Endring i erstatningsreserve			0	0
Annet			60	169
Risikoresultat			37	-11 634
Frigjort tilleggsavsetning ved død fripoliser			-52	
Risikooverskudd til premiefond og POF			82	
Risikooverskudd til oppskriving av fripolisene			7	
Risikoresultat			37	
Renteresultat				
Netto finansinntekter	17 898	130 719	148 617	-597
(Til)/fra Kursreguleringsfond	-4 565	0	-4 565	11 081
Sum garanterte renter reserve	-9 735	-69 665	-79 399	-80 781
Garanterte renter premiefond og pensjonistenes overskuddsfond	0	0	0	-2 274
Renteresultat	3 598	61 055	64 653	-72 571
Renteunderskudd dekket av tilleggsavsetning	-8	0		
Til oppskriving av fripolisene	2 884	0		
Til egenkapitalen	721	0		
Renteoverskudd til ny tilleggsavsetning	0	56 052		
Avkastning til premiefond	0	5 003		
Renteresultat	3 598	61 055		

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
871CD71C2342429E9233E41730FDF01C

Kostnadsresultat

Innbetalt premie/Frigjort ved pensjonsutbetalinger	15 035	14 792
Driftskostnader inkl forvaltningskostnader	-10 416	-10 789

Administrasjonsresultat	4 618	4 002
--------------------------------	--------------	--------------

Samlet resultat	69 308	-80 202
------------------------	---------------	----------------

Premie for renterisiko	0	21 607	21 607	20 749
Fortjenestemargin for forsikringsrisiko	0	4 225	4 225	2 341
Frigjort tilleggsavsetning ved død	52	0	52	
Renteunderskudd dekket fra tilleggsavsetning	8	0	8	
Frigjort tilleggsavsetning til oppskrivning	1 860	0	1 860	
Renteoverskudd avsatt til ny tilleggsavsetning	0	-56 052	-56 052	74 078
Netto resultat	1 919	-30 220	41 007	16 965

Disponering av tekniske resultater				
til oppreservering	0	-36 588	-36 588	-22 949
til premiefond	0	-5 033	-5 033	0
til pensjonistenes overskuddsfond (POF)	0	-51	-51	0
til premiereserve	-4 751	0	-4 751	-762

Resultat etter disponering	-4 751	-41 673	-5 417	-6 746
-----------------------------------	---------------	----------------	---------------	---------------

Teknisk resultat fra regnskap			-5 417	-6 746
-------------------------------	--	--	--------	--------

Resultat av ikke-teknisk regnskap			5 372	-157
-----------------------------------	--	--	-------	------

Skattekostnad			1 831	-20
---------------	--	--	-------	-----

Andre resultatkomponenter			-104	-97
---------------------------	--	--	------	-----

TOTALRESULTAT			1 683	-7 019
----------------------	--	--	--------------	---------------

Overført fra/til risikoutjevnsfond			0	0
------------------------------------	--	--	---	---

Utbytte på egenkapital			0	0
------------------------	--	--	---	---

Overført fra/til egenkapital			-1 683	7 019
------------------------------	--	--	--------	-------

SUM			0	0
------------	--	--	----------	----------

NOTE 23 - SKATT**Grunnlag for skattekostnad, endring i utsatt skatt og betalbar skatt**

	2019	2018
Resultat før skattekostnad	-45	-30
+/- Permanente forskjeller	0	0
+/- Endring i midlertidige forskjeller	27	-61
+/- Endring i RUF	0	0
Benyttet fremførbart underskudd	0	0
= Grunnlag for årets skattekostnad	-18	-91

Forskjeller som inngår i grunnlag utsatt skatt/skattefordel	-5 543	-5 894
Fremførbart underskudd	-1 802	-1 784
= Grunnlag for årets utsatt skatt	-7 345	-7 678

Beregnet utsatt skatt/skattefordel	-1 836	0
---	---------------	----------

Grunnlag formuesskatt	10 041	19 636
------------------------------	---------------	---------------

Årets avsatte formuesskatt	15	
-----------------------------------	-----------	--

Årets avsatte betalbare skatt	0	0
-------------------------------	---	---

Endring utsatt skatt	-1 836	0
----------------------	--------	---

Korreksjon tidligere år	5	5
-------------------------	---	---

Årets skattekostnad	-1 831	5
----------------------------	---------------	----------

NOTE 24 - TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE PARTNER

Pensjonskassen har mottatt innbetaling til premiefond/premie fra sine medlemsselskap i år på TNOK 157 162.

Pensjonskassen har utløsningsavtale med Gjensidige Pensjonsforsikring AS.

Pensjonskassen har avtale med og betaler:

Gjensidige Forsikring ASA om fakturering av interne tjenester for:

- Kontordrift mva-frie (husleie)	300
- Telefon og mobil	12
- Mistral/Canon Print	105
- HR	61
Gjensidige Forsikring ASA avtale om reassuranse	250
Gjensidige Bank ASA avtale om forvaltning	74

Gjensidige Forsikring ASA avtale om avkastningsbytte mottatt finansinntekter er	11 846
---	--------

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
871CD71C2342429E9233E41730FDF01C

NOTE 25 - ANSATTE, YTELSE OG LÅN TIL LEDENDE PERSONER

Pensjonskassen har 3 ansatte per 31.12.2019.

	2018	2018
Lønnskostnader	2 076	2 063
Pensjonskostnader	708	410
Arbeidsgiveravgift	407	408
Finansskatt	110	106
Andre personal kostnader	2	2
Sum lønns- og personalkostnader	3 302	2 989

Honorar til styremedlemmer for 2019 utgjorde TNOK 89

Marit E. Aasen	Styremedlem	TNOK 63
Kjerstin Paaske	Styremedlem	TNOK 26

Administrasjonshonorar til Gabler Pensjonstjenester AS inkluderer arbeid utført av daglig leder i pensjonskassen. Daglig leder er ansatt i Gabler Pensjonstjenester AS og mottar ikke godtgjørelse direkte fra pensjonskassen.

Ingen medlemmer i styret eller andre avtale om bonus, lån, overskuddsdeling, opsjoner eller andre fordeler fra pensjonskassen, ut over styrehonorar og ytelser fra tjenstepensjonsordningen som pensjonskassen administrerer.

NOTE 26 - PENSJONSFORPLIKTELSE

Innskuddsbasert pensjonsordning

Gjensidige Pensjonskasse har innskuddspensjon etter skatteloven. Selskapets ordning oppfyller lovens krav. Innskuddsplanen omfatter ansatte som fortsetter i sin stilling ut over opptjeningsalderen og utgjør 2% av lønnen. Kostnadsført innskudd utgjorde TNOK 19 i 2019. Aktive medlemmer : 1

Ytellesbasert pensjonsordning

Gjensidige Pensjonskasse har tjenstepensjonsforsikring etter skatteloven med generell pensjonsalder 67 år. Gjensidige Pensjonskasse er også forpliktet til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets ordning oppfyller lovens krav.

Alderspensjon utgjør 70 prosent av pensjonsgrunnlaget basert på antall opptjeningsår og lønnsnivå ved pensjonsalder. I tillegg har Gjensidige Pensjonskasse pensjonsforpliktelser ovenfor enkelte arbeidstakere utover den ordinære kollektivavtalen. Dette gjelder ansatte med lavere pensjonsalder, med lønn over 12 G og tilleggspensjoner.

Det er mulig å søke om avtalefestet pensjon (AFP) fra fylte 62 år. AFP er klassifisert som en ikke-fondsbasert yttelse.

Aktive medlemmer : 2

Antall pensjonister : 2

Pensjonskostnader og forpliktelser er bokført i henhold til IAS19.

Ved beregning av pensjonskostnader og netto pensjonsforpliktelser er følgende forutsetninger lagt til grunn. Diskonteringsrente er satt på basis av avkastning på OMF-obligasjoner. Lønnsnivå, pensjonsregulering og G-regulering er basert på historiske observasjoner og forventet fremtidig inflasjon.

Økonomiske forutsetninger	2019	2018
1 Diskonteringsrente	2,21 %	2,57 %
2 Forventet avkastning pensjonsmidler	2,21 %	2,57 %
3 Årlig forventet lønnsvekst	3,10 %	3,10 %
4 Årlig forventet G-regulering	3,10 %	3,10 %
5 Årlig forventet regulering av pensjoner under utbetaling	0,00 %	0,00 %
6 Arbeidsgiversats	14,10 %	14,10 %
7 Tariff	K2013	K2013

Diskonteringsrente er den forutsetning som har størst innvirkning på verdien av pensjonsforpliktelsen.

Periodens pensjonskostnad	2019	2018
1 Årets pensjonsopptjening (Service Cost)	59	55
2 Arbeidsgiveravgift/Finansskatt av årets opptjening	11	11
3 Rentekostnad på pensjonsforpliktelsen	356	322
4 Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-159	-148
12 Resultatført pensjonskostnad	267	239

Elementer i pensjonskostnaden	2019	2018
1 Pensjonsrelatert kostnad	70	66
2 Finansiell kostnad	197	173
3 Resultatført pensjonskostnad	267	239

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
871CD71C2342429E9233E41730FDF01C

Balanseført pensjonsforpliktelse	2019	2018
1 DBO ved periodens slutt sikrede planer	5 748	5 451
2 Midler ved periodens slutt	6 351	5 460
3 Netto pensjonsforpliktelse - underfinansiert (overfinansiert)	-603	-9
4 DBO ved periodens slutt usikrede planer	7 082	6 850
5 Ikke resultatført aktuarielt gevinst (tap)	466	0
6 Ikke resultatført planendring	0	0
7 Balanseført pensjonsforpliktelse inkl Arbeidsgiveravgift/Finansskatt	6 945	6 841
Avstemming pensjonsforpliktelse	2019	2018
1 Balanseført pensjonsforpliktelse ved periodens begynnelse	6 841	6 745
2 Resultatført pensjonskostnad	267	239
3 Aktuarielt tap (gevinst) ført under andre resultatkomponenter	495	247
4 Innbetalinger inkl arb.g.avg og finansskatt	-180	-88
5 Utbetalt pensjon over drift ekskl. aga/FS	-478	-459
6 Flyttet premiefond	0	0
7 Øvrige bevegelser i perioden	0	157
8 Balanseført pensjonsforpl. ved periodens slutt	6 945	6 841
Endringer i bokført pensjonsforpliktelser	104	97
Pensjonskostnader YTP	580	274
Pensjonskostnader AFP	25	19
Driftspensjon	562	545
Sum pensjonskostnad bokført som lønns- og personalkostnader.	1 166	838
Service cost administrerende direktør(er)	0	0
Pensjonsmidlene består av:		
Aksjer og aksjefond	12,36 %	8,54 %
Obligasjoner og obligasjonsfond	83,09 %	88,38 %
Andre	4,55 %	3,09 %
Sum	100 %	100 %
Verdjustert avkastning	4,50 %	0,00 %
Bokført avkastning for kollektivporteføljen	3,40 %	3,00 %
Bokført avkastning for investeringsvalgporteføljen	4,50 %	0,00 %

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
871CD71C2342429E9233E41730FDF01C

Årsregnskap 2019 Gjensidige Pensjonskasse v5.pdf

Signers:

Name	Method	Date
Mjåtvedt, Gunnar	BANKID_MOBILE	2020-03-27 14:46 GMT+1
Juvet, Øyvind Stjernfeldt	BANKID	2020-03-27 14:47 GMT+1
Jordet, Erik	BANKID	2020-03-27 14:54 GMT+1
Aasen, Marit E	BANKID_MOBILE	2020-03-27 14:56 GMT+1
Ranberg, Erik	BANKID_MOBILE	2020-03-27 15:04 GMT+1
Paaske, Kjerstin	BANKID	2020-03-27 15:09 GMT+1
Enger, Ellen Kristin	BANKID_MOBILE	2020-03-27 15:21 GMT+1
Gould, Ingrid Langfeldt	BANKID	2020-03-27 16:15 GMT+1

This document package contains:

- Front page (this page)
- The original document(s)
- The electronic signatures. These are not visible in the document, but are electronically integrated.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
871CD71C2342429E9233E41730FDF01C

THE SIGNED DOCUMENT FOLLOWS ON THE NEXT PAGE >

Til styret i Gjensidige Pensjonskasse

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Gjensidige Pensjonskasses årsregnskap som viser et totalresultat på kr 1 683 000. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noteopplysninger til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2019, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til resultatdisponering er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000

«Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 17. mars 2020
Deloitte AS

Gry Kjersti Berget
statsautorisert revisor

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Gry Kjersti Berget

Statsautorisert revisor

Serienummer: 9578-5995-4-188360

IP: 217.173.xxx.xxx

2020-03-27 10:43:23Z

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>